

supercedere, & abstineat se à judicio, causamque ad superiores remittere. Verum si adversarius Baronis tacito consensu nihil opponens processum approbat, credet debere sustineri, & non ex eo defectu corriri, quod causa ad Baronem pertinet, quasi ex eo solo sit incompetens officiali Baronis. Tum vel maxime cum sit receptissima sententia, & conclusio, apud omnes indubitate, actum etiam nullum in judicialibus sustineri, parte non opponente, ut docent Rebuffus tom. 2. *inconstitut. regni*, virulo de reserpiis, in prefationibus, num. 97. Menochius de presumptionibus, l. 2. *presumpt. 46. num. 20*. Alexander in leg. virium, 32. num. 19. *versic. item fallit*, Decius ibi, num. 20. & 22. *ff. sc. cert. per. Cravetta consil. 150. n. 2*. Antonius Gabriel l. 2. *consimil. tit. de jud. conclus. 1. num. 20*. Imo vero etiam in extrajudicialibus, quoties lex, vel statutum annular actum, etiam ipso jure, debet explicari, & intelligi, si petatur ab eo, eius favore nullitas introducata est. *Glossa ultima in leg. univerfa*, 4. Cod. de precib. *Imperator. offerend. Cacheranus decis. 94. num. 24*. Azevedus in leg. 10. num. 94. & 95. tit. 17. l. 4. *recopilat. & in l. 1. num. 19. & 20. tit. 2. lib. 5. recopilar. clausulaque irritans contra factum non operatur, si ille velit, & raceat, in cuius favorem est addacta*, Azevedus dicto num. 19. *Breza de non mellorand. ratione dor. filiab. cap. 10. num. 67.* & quoties lex, vel statutum, quid fieri, vel non fieri mandat, vel intelligi, etiam ipso jure ut id loco, & effectu habeat, requiritur petitio, & videtur sub ea conditione à lege statutum, si petatur, *Surdus decis. 57. ex num. 2*. *Giuba decis. 13. num. 8. & dec. 21. num. 8. 9. & 10. & decis. 103. num. 13*.

798 Sublimi modo predictam secundam limitationem principalem, & ampliationem ejus, ut nos procedat in delictis notoriis: injuriam enim notoriis sibi illaram in officio officiando, (quod dicitur non solum Baro, fed etiam ejus officialis, & quicunque officialis universum punire potest, idque non solum verbis duris, & asperis reprehendens eum, qui immodeste coram eo se gessit non defensus quem debet honorem, iuxta notata in Gratiano *discept. forens. tom. 2. cap. 284*. quod etiam facere potest, iuxta textum in l. nam salutem, 3. §. 1. ff. de officio. *Praefecti vigil. l. interloquatio, C. de iis, qui notar. infam. & egregiam sententiam textus in o. quando necifitas. 86. distinib. & in l. 49. tit. 5. par. 1. l. 4. tit. 4. p. 2. ubi notat Gregorius gloss. 7. l. 16. titulum 9. par. 7. & ibi gloss. 4. & desumitur ex D. Gregorio paſoralis, par. 2. cap. 10. circa finem, tradit Paris de Puteo de syndicatu, verb. *Judices*, cap. 6. ex n. 7. & Emmanuel Rodericus *quest. regular. tom. 2. quaf. 41. art. 3*. Segura in directorium *Judicum Ecclesiasticorum*, 2. part. cap. 6. num. 2. & 3. tametsi, quod ad hoc attinet, modus prudenter servari debeat; ut animadverterit Petrus Gregorius libe. 21. de republica, cap. 6. num. 20. *versio. verum haec tenus, & Emmanuel Rodericus d. 41. art. 2.)* sed etiam re ipsa puniendo indicata mulcta, aut alia pena, etiam graviori, dummodo offendit recipiat officium, & dignitatem, non personam, quod contingere solet, cum committetur in *Judicem pro tribunali* sedentem, & in officio officiando, quod vocant; item dummodo pro injurya, seu delicto, sit expressa à jure pena ordinaria: tunanem *Judex* potius est juris & equitor, quam *Judex*; secus si pena sit arbitraria, quia arbitrande possit ita quod & per turbationis calore excedere modum. Quam tamen limitationem, & considerationem existimo admittendum quod penas corporales, quarum actus est irrtractabilis, non tamen quod pecuniam pecuniariam, que quacunque excessiva visa fuerit superioribus, poterit restituiri; atque ita in penis pecuniariis nunquam eam vidi praxi receptam. Predictam sublimitationem tradiderunt Doctores in dicta lego qui *jurisdictioni*, 10. ff. de jurisdictione omnium iudicium, & in dict. leg. unica, Cod. ne quis in sua causa jus dicere. jureque Castellano defumitur ex lego 12. titulum 18. l. 4. *recopilat. & extra ea loca Panormitanus in cap. cum venissent 12. num. 8. & 9. Decius n. 48. Felymus n. 4. de judic. Gregorius Lopez in l. 13. tit. 1. par. 2. gloss. 5. & in l. 8. tit. 17. l. 3. gloss. 1. & in l. 26. tit. 23. eadem p. 3. gloss. 1. & in l. 5. tit. 24. p. 7. gloss. 8. Avendanus de exeq. mandat. 1. part. cap. 5. n. 8. & 2. part. cap. 23. ex n. 1. Aviles in cap. 3. *Praetorium, verb. Abogados*, n. 12. & verb. *jurisdic.* num. 24. Azevedus in l. 10. & 11. num. 7. & 8. tit. 5. l. 3. *recopilat.* Petrus Gregorius de Republica, l. 4. cap. 6. n. 24. Rolandus conf. 48. ex n. 1. vol. 2. Gail. præst. l. i. obser. 39. Tuscanus liter. I. conclus. 402. tom. 4. Oldadius consil. 7. num. 1. Capricus decis. 12. num. 4. 9. conformes.**

& 10. & decis. 137. num. 5. & 8. Caballus *resolut. crim. casu* 128. num. 1. Cancer variarum resolutionum, part. 2. cap. 2. num. 233. cum seqq. Trentacinquis variarum resolutionum, l. 2. de judic. resol. 5. n. 6. Riccius collect. 128. Bovadilla l. 2. politio. cap. 21. n. 83. & l. 3. cap. 1. n. 33. & 36. Decianus tract. crimin. l. 4. cap. 42. Farinacius in præci. quest. 17. num. 45. & 46. & non solum in*dict. leg. unica*

Disputatio II. Quæst. VII. Seçt. II.

ad utilitatem privatam, hec ad publicam: 842 Nulla est jurisdiction, aut potestas communis duobus diversis Regnis.

843 Vindicta delictorum tunc pertinet ad *Judicem*, cum Respublica, cui praest, in toto, vel in parte est offensa.

844 Cum locus domicili, aut originis, & locus delicti, sunt membra unius Regni, potest reus accusari de delicto in loco domicili, aut originis, non seclusus delicti pertineat ad diversum Regnum.

845 Crimina mere ecclesiastica ubique commissa possunt puniri à *Judice Ecclesiastico*, loci domicili, aut originis.

De crimen hereticis in loco domicili.

846 Remissio ex uno Regno ad alterum, habebat locum eo tempore, quo omnes Provincie erant subditæ Imperio Romano.

847 Vagabundus existens in uno Regno, non potest ibi puniri ob delictis patratis in alio.

848 Non colligitur ex iis delicta manere impunita. Multa delicta futuro iudicio reservantur, & in hoc seculo non puniuntur.

Hebraeorum legibus designabantur sex Civitates refugii, in quibus rei gaudebant immunitate delictorum.

Inter christianos non datur maleficis impunitas, ex eo, quod locis sacris concessum fuerit immunitas privilegium.

849 Qui configit ad Regna extranea factus exul ob delicta, non manet impunitus. Exilium voluntarium non est parva pena.

850 Ex maleficiis non fit quis debitor penae, quemadmodum ex contractu.

851 Accusator non est jus accusandi reum profugum, aut domiciliarium, ob delicta extra Principatum.

852 Profugus non est vagabundus.

853 Remissio non fit ex necessitate ob levia delicta, sed solum ob gravis.

In gravibus non est locus remissioni, si agatur civilitas.

854 De jure Castella, & Neapolitano, locus est remissione, in delictis etiam levibus.

855 Remissio non est facienda, cum eam petit *Judex inferior* à *Judice Superiori*.

856 Id tamen procedit, cum superior *Judex* potest avocare causas *Judicis inferioris*, Iesus si non posset, & quid servetur in Regno Castelle, & Neapolis.

857 Quando, & ex quibus causis, habeat locum avocationis, remissio.

858 Remissio facienda est de jure Regni Neapolitani, cum eam petit Baro a tribunalibus regii superioribus.

859 Declarat Capricius in dec. 122.

860 Dominus non potest intramittere se in prima instantia, in causis occurrentibus in territorio vassalorum.

861 In multis casibus denegatur remissio Baronibus eam potestibus, & designantur nonnulli.

862 Remissio facienda non est, cum imetur *Judicem* requirentem non esse administraturum iustitiam in ea causa, seu per omissionem, seu per commissum, & usus Sacri Consilii in hoc articulo.

863 Remissio locum non habet, cum petitur ad locum valde distantem.

Refert decisio contraria supremi Consilii Indianorum.

864 De jure Neapolitano non fit remissio, cum reus est latro, & publicarum viarum graffator.

865 Remissio cuius expensis sit facienda.

866 Quid observandum in remissione, que petitur, allegata exceptione fori declinatoria.

SECTIO SECUNDA.

De remissionibus reorum.

R Emissio non aliud est, quam causa, vel persona ex uno *Judice* ad alium translatio, ut nunc accipitur à nobis; alia enim est remissio, de qua agit, & quam definit

CONSULTA
USO EXCLUSIVO
EN LA SALA

definit speculator lib. 2. tit. de remissionibus, §. 1. cum videlicet commissarius ad communitem causam remittit; alio modo accipitur in titulo, Cod. de remissione pignoris, & alias ejus significaciones invenies in lexico Calvinii, verb. remissio. Remissio vero ista, de qua sermo est, quibus de causis fit, aut petitur à Judice remittente, Primo, propter incompetentiem remittentis, & competentiam illius, ad quem causa, vel persona remittitur, quam ob rem ora inter eos contentione, & controversia de cognitione causa, vel subiectione personae, incompetens remittere debet ad competentem. Hac autem remissio duobus modis peti, & fieri potest. Primo, proposita à reo ipso exceptione fori declinatoria. Secundo, proposita per literas requisitorias à Judice remissionem petente incompetentiū Judicis, a quo petitur remissio, aut ex officio causam, vel personam sibi subditam ad se remitti postulante, aut ob ipsius subditi instantiam coram Judice requirente factam. Primo casu remissio postulari debet ante item contestatam, dummodo iuridictio prorrogabilis sit, & renunciabilis, alioquin renunciatum censetur exceptioni fori declinatoriae, & ulti-
rius illi locus non erit, neque remissio ex ea precedenter. Quid si iurisdictione sit improrrogabilis, & renunciari non possit declinatoria, praeferiri in praedictum Judicis competentis: quocumque tempore remissio opportune peti poterit, & impetrari, praeferiri si non à reo ipso postulet, sed à Judice ipso, cui ex rei omissione praedictum inferni non potuit, juxta tradita à Caravita ad ritum 205. n. 4. ex vers. tertio quarto, & dicenda à nobis inferius, n. 1059. Secunda, remissionis causa est iuris protogativa, que circa cognitionem aliquius causa ex duabus Judicibus competentibus reddit unum alio potiori, facitque ut alteri preferatur. Cum vero oritur inter Judices controversia ex hac secunda causa, & non ex declinatoria, non poterit à reo proponi, qui iurisdictionem Judicis competantis procedens adversus ipsum subterfugere non potest eo prætextu, quod alterus Judex in causa cognitione praeferri debet; cum de jure tertii, scilicet Judicis non posset allegare, aut illud in judicium deducere; sed vel proponitur à Judice ipso ex officio, vel instanti actore, vel ab ipso actore petitur coram Judice remisso. Quod ita procedit si prioritas, & prælatio Judicis oriatur ex ipsa iurisdictionis natura. Scindunt enim est ex duplice capite orihi inter Judices hanc prælationem. Primo, ex ipsa iurisdictionis natura, quia iuris sum unius iurisdictionem præsumit alteri non spectatis ipsorum personis, neque industria. Secundo, non ex natura iurisdictionis, qua in utroque spectata aequalis est, sed ex accidenti ob majorem industriam unius, veluti si quis, qui alteri aequalis est, magis industrius, & diligens causam præoccupaverit, & prius cognoscendo præveniret. Igitur si remissio petatur ob prioritatem iurisdictionis ex sua natura non potest à reo peti, sed à Judice ipso, ut diximus. Si vero petatur ob prioritatem accidentalem preventionis, poterit quidem peti à reo proposita exceptione, ne continentia causa dividatur, aut ne sumpsus de codem delicto queratur. In hac autem sectione agendum est de remissione petita ratione prioritatis, & prælationis iurisdictionis Judicis remissionem postulantis ex natura sua, nam de remissione petita ob prælationem accidentalem, ratione preventionis agamus sectione sequenti. Adnotare tamen oportet præterea, hanc prælationem naturaliem iurisdictionis ex duobus capitibus orihi posse, aut ex jure communis, de qua agitur, cum contendatur inter Judices Regios, aut ex privilegio, de qua tractatur, cum contendatur inter Judices Baroniales inter se, aut inter Baronales, & Regios; de his omnibus contentiōibus hoc logo sermo erit.

Statuanus jam igitur in hac questione secundam principalem conclusionem, & regulam in delictis locum esse remissionem ad locum delicti. Probatur ex extu in leg. non est dubium, 11. §. illud, ff. de custod. reor. & in Authent. qua in provincia, C. ubi de criminib. agi oport. & in §. si vero quis comprehenſorum, seu capit. 5. in Authent. ut nulli Judic. collat. 9. a qua desumpta est Authent. si vero, C. ad l. Jul. de adulter. De jure Castelle in l. 18. tit. 1. & 1. 1. tit. 29. part. ubi Glossa secunda adducit concordantes in leg. 20. tit. 6. l. 3. recopilat. l. 1. & 2. tit. 16. lib. 8. recopilatione de jure Neapolitano in pragmat. 1. 3. 4. 5. & 6. ubi de delict. quis deb. convenit. Eam tradunt Covarruvias in praticis, dicto c. 11. n. 3. Tyberius Decianus trah. crim. l. 4. c. 19. n. 8. Pugera dec. 66. ex n. 2. ad 5. Molinus de brachio seculari, lib. 3. cap. 49. n. 11.

Ante vero quam hinc discedamus, opere pretium

803

erit animadvertere, plurimos Doctores magnani, quod ad hoc attinet, passos equivocationem, dum ex eo solent arguere, Judicem non posse de delicto cognoscere,

& esse incompetentem, quoniam delinquentem ad alium Judicem teneatur remittere. Cum tamen apud multos alios, contrarium potius verisimiliter esset colligen-

dum,

trahentes, de foro compet. in sexto, Hippolyt. de Marfil. en

repet. l. unica, ex n. 43. C. de rap. virgin. Bartholomaeus

Socinus, regul. 475. alias lit. R. regul. 4. Marianus Socinus

in cap. postulati, n. 14. de foro compet. Chassanensis in

confutatio Burgundie, rubr. 12. §. unico, ex n. 1. Guido Pa-

paz dec. 202. ex n. 1. Boerius dec. 29. ex n. 1. Grammati-

cus dec. 26. ex n. 4. Peguera dec. 66. ex num. 1. Covar-

ruvias in pratic. cap. 11. n. 4. vers. secundo illud, Molini-

us de brachio seculari, c. 40. n. 37. Bossius tit. de foro

compet. n. 47. & 48. cum seqq. Follerius in constitut. Capita-

neorum ex n. 20. Börelius ad Bellagam in specul. Principi-

rubric. 11. §. ex quod predictum, addition. 1. ubi congelit,

31. limitaciones hujus regulæ, Julius Clarus lib. 5. sentent.

§. fin. q. 38. n. 19. & 21. Villadiego in politica, c. 5. §. 27. ex

n. 1. D. Rovitus in pragm. 1. ex num. 1. ubi de delict. quis

deb. convenit. Avendanus respons. 40. n. 2. D. Regens Tapia

in d. pragm. 1. ex num. 7. lib. 3. Juris Neapolit. rubr. 6. ubi

statuit octo ampliations, & viginti limitaciones

ejusdem regulæ. Azevedus in leg. 1. ex principio, & ex

13. tit. 16. lib. 8. recopilat. Decianus trah. crim. l. 4.

c. 19. ex num. 1. Riccius collectan. 48. & 221. nos refe-

remus ea dumtaxat, que celebriora sunt, & que fre-

quentius occurserunt constuerunt, & in quibus occur-

ruerunt explanandas aliquae difficultates.

Rationem autem hujus regulæ reddunt multi ex pra-

dictis Doctoribus. Primo, quoniam maxime expedit Re-

publica sceleris publice puniri in eo loco, in quo sunt

admissa propter exemplaria, ut qui non deliquerunt deli-

ctorum punitione territi à criminibus abstineant. l. capi-

talium, §. famosus, ff. de penit. c. quia propter, 2. q. 7. cap. ad

deliberandum, 17. de Judicis, cap. cum dictus, de columnari-

rib. clement. 1. de offic. ordinari. notat. D. Thomas 7.2. q. 87.

art. 3. ad 2. Secundo, quoniam illa Republica, in cuius

territorio delictum est perpetratum speciali injuria affi-

citur, tum ob scandalum ortum inter cives ex malo crimi-

ninis exemplo, tum ob contemptum Magistratum, ad

quos spectat Provinciam purgare malis hominibus, ne ab

illis quieta hominum vita in demandata sibi Republica

perturbetur; atque ideo par est, ut ad eos pertinere cor-

rum criminum punitio, ut publica fiat vindicta, & tanta

satisfactio Republice malo exemplo lœsa, utque tutor

esse possit inter improbos innocentias. l. 3. congruit, ff. de

offic. Praes. cap. fæc. sunt leges, q. distinct. Tertio, quia

quemadmodum postulat rectius ordo divine providen-

tiae, utper quod quis peccavit, per haec & torqueatur. Sa-

pientia, 11. n. 17. ita recte gubernacionem expediens est,

ut ubi quis delinquit ibi puniatur. l. 3. cui. §. idem Imperator

penit. m. l. ultima, ff. de accusatione. l. 3. in principio, ff. de re

militar. Authent. qua in Provincia, C. ubi de criminib. agi oport.

Quarto, quia in logo, in quo quis delinquit facilius in-

venitur delicti auctor, testesque comprobantur, quod est possimum adjumentum ad criminis punitionem,

cuius examen si alibi fieri, delicta quotidie manarent

impunita, occultatis authoribus, cum experientia do-

ceat, quam difficulter veritas in ejusdem causa eruat-

ur, in lucemque prodeat. Quod plane significat Julianus in Authent. ut omnes obediant. Judicib. cap. 1. sens.

hae considerantes, ex quo desumpta est d. Authent. qua in

Provincia. Quinto, quod desumptum ex eodem textu,

quoniam injuriam passi, si in alieno territorio publicam

vindictam, jisque suum prosequi cogentur, præfertim

apud ejus loci Judicem, cuius incole sunt offensores,

& apud quem habent amicos, propinquos, atque co-

gnatos præter maximas expensas, quas facerent, maxi-

mo essent exposti periculo, incertique de justitia admi-

nistratione; quapropter deseruntur potius essent causas, &

jura sua quibus incommodes loci dari non debet.

Sexto tandem, quoniam pena ipsa in loco delicti in-

ficitur solatum est damnum passis cognatis, & affinibus

eorum, quibus eo modo satisfit. l. capitulum, §. famosus,

ff. de pénit. His rationibus nütur prædicta regula,

qua in utroque spectata aequalis est, sed ex accidente ob

magistris iurisdictionis ratione preventionis agimus sectione

sequenti. Adnotare tamen oportet præterea, hanc præ-

lationem naturaliem iurisdictionis ex duobus capitibus orihi

posse, aut ex jure communis, de qua agitur, cum contendatur

inter Judices Regios, aut ex privilegio, de qua tractatur,

de jure Castelle in l. 18. tit. 1. & 1. 1. tit. 29. part. ubi

Glossa secunda adducit concordantes in leg.

20. tit. 6. l. 3. recopilat. l. 1. & 2. tit. 16. lib. 8. recopilatione

de jure Neapolitano in pragmat. 1. 3. 4. 5. & 6. ubi de delict.

quis deb. convenit. Eam tradunt Covarruvias in praticis,

dicto c. 11. n. 11.

Ante vero quam hinc discedamus, opere pretium

803

erit animadvertere, plurimos Doctores magnani, quod ad hoc attinet, passos equivocationem, dum ex eo solent

arguere, Judicem non posse de delicto cognoscere,

& esse incompetentem, quoniam delinquentem ad alium

Judicem teneatur remittere. Cum tamen apud multos

alios, contrarium potius verisimiliter esset colligen-

dum,

trahentes, de foro compet. in sexto, Hippolyt. de Marfil. en

repet. l. unica, ex n. 43. C. de rap. virgin. Bartholomaeus

Socinus, regul. 475. alias lit. R. regul. 4. Marianus Socinus

in cap. postulati, n. 14. de foro compet. Chassanensis in

confutatio Burgundie, rubr. 12. §. unico, ex n. 1. Guido Pa-

paz dec. 202. ex n. 1. Boerius dec. 29. ex n. 1. Grammati-

cus dec. 26. ex n. 4. Peguera dec. 66. ex num. 1. Covar-

ruvias in pratic. cap. 11. n. 4. vers. secundo illud, Molini-

us de brachio seculari, c. 40. n. 37. Bossius tit. de foro

compet. n. 47. & 48. cum seqq. Follerius in constitution. Capitaneorum, n. 53. & 54. Molinus de

brachio seculari, c. 4. 42. ex n. 5. & 6. Novatus ad prag-
matic. Regni Neapolitan. collectan. 222. n. 6. Hoc ampliatio